

Το κακό (Μοναχός Μωυσής Αγιορείτης † 2014)

/ Θεολογία και Ζωή

Μοναχός Μωυσής

Αγιορείτης

Γενικά φαίνεται σήμερα το κακό να επικρατεί στον κόσμο. Μερικοί θεωρούν αίτιο των κακών τον Θεό. Τον θεωρούν με ανθρώπινα πάθη• κακό, τιμωρό κι εκδικητή. Γιατί τα επιτρέπει; Γιατί τα παραχωρεί; Γιατί δεν τ' αποσύρει, ενώ τόσο ταλαιπωρούν τα πλάσματά του. Όπως είναι γνωστό, ο άνθρωπος είναι πλήρως ελεύθερος να επιλέξει το κακό ή το καλό. Για την επιλογή του κακού δεν ευθύνεται

ο Θεός. Δεν μπορούμε να κατηγορούμε τον Θεό, γιατί μας έκανε τέλεια ελεύθερους. Ο Θεός είναι η αυτοαγαθότητα, δεν εποίησε κανένα κακό ποτέ.

Το κακό καλούμεθα να μὴ το πράττουμε, να το μισούμε και να το υπομένουμε από τους άλλους. Οι δοκιμασίες στη ζωή του ανθρώπου δεν υπάρχουν ως αποτέλεσμα ενός κακού Θεού, αλλά ενός άριστου παιδαγωγού, που προσπαθεί να συνδράμει ωφέλιμα και διορθωτικά και μέσα από τα διάφορα λυπηρά. Όποιος θεωρεί μόνο υπεύθυνο του κακού τον Θεό, σφάλλει σοβαρά. Ο σοφός Μ. Βασίλειος διακρίνει το κακό σε φυσικό και αισθητό. Πραγματικά κακό, λέει, είναι η αδικία, η ζηλοφθονία και τα λοιπά αμαρτωλά πάθη. Κακό είναι και ό,τι μας ταλαιπωρεί• η απάτη, η ασθένεια, ο θάνατος προσφιλών προσώπων. Υπεύθυνοι για την αμαρτία είμεθα εμείς και όχι ο Θεός. Οι δυσκολίες, τα βάσανα, τα προβλήματα της ζωής είναι για να μας συνετίσουν, ωριμάσουν και καλλιεργήσουν.

Μόνος του ο άνθρωπος ζώντας επί χρόνια στην αμαρτία αποδυναμώνεται, φθείρεται, δεν έχει αντιστάσεις για το κακό κι ενεργητικότητα για το καλό. Πάντα πάντως υπάρχουν κάποια περιθώρια προς μεταστροφή. Η κακία συνήθεια της γοητευτικής υπερηφάνειας δεν το αφήνει να οδηγηθεί στην ακακία. Το κακό, κατά τους Πατέρες της Εκκλησίας, δεν έχει υπόσταση. Το κακό θεωρείται ως στέρηση του καλού. Η αφύσικη κατάσταση της ζωής δημιουργεί τα διάφορα νοσήματα, για τα οποία καθόλου δεν είναι υπαίτιος ο Πανάγαθος Θεός. Το κακό ήλθε στη ζωή του ανθρώπου με την απομάκρυνσή του από τον Θεό, την πηγή παντός αγαθού. Το αυτεξούσιο είναι θεόσδοτο και ο Θεός δεν θέλει σκλάβους.

Ο Θεός δεν αγαπά καθόλου τη βίαιη ζωή, αλλά την ελεύθερη αρετή. Ο άνθρωπος επιλέγει και προτιμά μόνος του την κακία στη ζωή του. Ο δαίμονας μισεί τον Θεό και παραμένει μόνιμα και σταθερά στην κακία. Εχθρεύεται και τον άνθρωπο και μηχανεύεται τρόπους για να τον υποδουλώσει στ' αντίθετα και σκοτεινά έργα του. Ο άνθρωπος καλείται να είναι ετοιμοπόλεμος στα μηχανουργήματα της δαιμονικής κακίας. Για κάθε ανθρώπινη πτώση συνεργεί η δαιμονική πονηρία, αλλά έχει ευθύνη και ο ίδιος ο άνθρωπος, που αφήνεται να παρασυρθεί.

Η αμαρτία είναι σοβαρό κακό και η αρετή σπουδαίο αγαθό. Οι χριστιανοί θα πρέπει να φοβούνται την αμαρτία, γιατί τους στερεί την ειρήνη και την αληθινή χαρά. Να μὴ απορρίπτουν τις από Θεού δοκιμασίες, γιατί μπορούν να γίνουν αφετηρίες ιάσεως, μετάνοιας και σωτηρίας. Ο φοβερός θάνατος κατά την ορθόδοξη θεολογία δεν είναι τιμωρία Θεού, αλλά η απομάκρυνση του ανθρώπου από τον Θεό. Χειρότερος του βιολογικού θανάτου θεωρείται ο πνευματικός θάνατος, που έρχεται όταν διακονεί η κοινωνία του ανθρώπου με τον Θεό.

Η ασυλόγιστη εμπάθεια ορισμένων ανθρώπων τους κάνει υπευθύνους της

αμαρτίας τους. Σε όλη τη ζωή δυστυχώς επικρατεί το κακό. Αυτό δεν σημαίνει ότι νίκησε. Αρκετοί μέσα από το κακό παιδεύονται και ταλαιπωρούνται ισχυρά ώστε τελικά να το μισήσουν. Μέσα και από το κακό μερικές φορές έρχεται καλό. Το κακό δίνει ανησυχία, φόβο, ταραχή. Το καλό γαληνεύει, χαροποιεί, παρηγορεί. Μειοψηφίες συχνά ζουν με πληρότητα την αλήθεια και την ελευθερία. Το κακό γκρεμίζει, ματώνει, γκριζαίνει, φτωχαίνει. Το αγαθό ανασταίνει, φιοτίζει, πλουτίζει και δυναμώνει. Μακάριοι οι άγαθοποιούντες.

Πηγή: Περιοδικό «Παρά την Λίμνη», Μηνιαία έκδοση Εκκλησίας Αγίου Δημητρίου Παραλιμνίου, περίοδος γ', έτος κβ', αρ. 10, Οκτώβριος 2012.

orthognosia.blogspot.gr